

अथ तृतीयसवनविशेषप्रायश्चित्तं विधत्ते । “यस्य तृतीय-
सवने सोमाऽतिरिच्येत । उक्थं कुर्वीत । यस्योक्थ्येतिरि-
च्येत । अतिरात्रं कुर्वीत । यस्यातिरात्रेऽतिरिच्यते । तं वै
दुग्धज्ञानम् । यजमानं वा एतत्पशव आसाद्य यन्ति । बृह-
त्साम भवति । बृहद्वा इमांस्तोकांदाधार । बार्हताः पशवः ।
बृहत्तैवास्मै पशून्दाधार” इति । द्वादशस्तोत्रयुक्तेऽग्निष्टोमे प्र-
युक्ते सति तृतीयसवने यदि सोमातिरेकः तदानीं तस्योप-
योगाय द्वादशभ्य उपरिस्तोत्रत्रयोपेतमुक्थं कुर्वीत । तत्रापि
सोमातिरेके सति एकोनत्रिंशत्स्तोत्रयुक्तं अतिरात्रं कुर्वीत ।
तत्रापि सोमातिरेके ततोऽधिकस्तोत्रयुक्तस्य क्रतोरभावात्
अतिरेकसमाधानं ज्ञातुं दुःशकं तर्हि माभूत् समाधानमिति
चेत् न । पशुहानिप्रसङ्गात् । एतेनातिरेकेण पशवो यज-
मानमामाद्य सर्वतोऽपि भूयो यत्र कापि यन्ति । तस्मात्
कार्यमेतत् समाधानम् । बृहत्सामगानेन तत्समाहितं भवति ।
बृहतः सर्वलोकधारणसमर्थत्वात् । पशूनाञ्च तत्सामलभ्य-
त्वेनाहतत्वात् पलायमानान् पशून् यजमानार्थं तेन साक्षा
धारयति ॥

तस्य साम्न आधारभूता ऋचो विधत्ते । “शिपिविष्टवतीषु
कुर्वन्ति । शिपिविष्टो वै देवानां पुष्टम् । पुष्ट्यैवैनं सगर्द्धय-
न्ति” इति । शिपिविष्टशब्दो यासृक्षु विद्यते ताः शिपिविष्ट-
वत्यः । शिपिविष्टशब्दो विष्णुवाची । यः पशोर्भूमा या पुष्टिस्त-
द्विष्णुः शिपिविष्ट इति श्रुत्यन्तरात् । स च देवानां पुष्टिहेतुः ।